

Редакце адрес:
Йошкар-Ола, Маритранлэс.
8 № телефон
(редакцим йешараш)

Чодрам-транспортлан!

„Лезная промышленность“
„Марий Комун“, Марийск а-
йа правда“ газет-влакын
вэрышкэ лэксэ редакцим
савытыш

№16

Вич кэчылан ик кана марлат, рушлат лэктэш

1933 ий 2 апрель

МОРКО ЛЕСТРАНХОЗ ЧОДРА ФРОНТЫШТО КУГУ СЭНГЫМАШЫМ ЫШТЫШ

Морко заданьыжым утыж дэн тэмыш

Морко. (Телефон дэнэ). Морко лэстранхозын дирэктържэ Виноградов йолташ ВКП(б) Обком, Обисполком, Маритранлэс, ОблРКИ дэнэ облас газет-влак лүмэш чодра йамдылымэ икымышэ кварталы планым 109 процентлан, шупшыктымэ планым 100,4 процентлан тэмышэ нэргэн рапортым колтэн.

Тыгай сэнгымашым Морко кузэ ыштэн кертэн?

Лэстранхоз вуйлатымаш план тэмышаш вэрч кучедал-

машкэ эрэ ыштышэ кадр пашазэ влакын, да колхозник-влакын энтузиазмыжым мобилизоватлен моштэн. Кулак элэмент дэн тудын агентыштан—пурла дэн „шолла“ опортунист-влаклан пэнгыдэ отпорым пуэн. Чодра рушо дэн шупшыктышо коклаштэ социалист тангасымаш дэн ударлын ыштымаш чот шарымэ.

Морко Лэстранхоз планым утыж дэнэ тэмаш кучедалэш.

Н. Ф.

ШОЛО ВОЛТАШ БОЛЬШЭВИКЛА ЙАМДЫЛАЛТАШ!

Шошо вүд шоло волташ йамдэ огыл, манын нигунамат вучаш огэш тунгал

Шоло волташлан йамдлалатмашкэ—соц. тангасымашым.

Сплав пашаштэ соцтангасымаш пэшак куго вэрим налын шогыман. Ты пашам кумдан шарэн, планым пүтынэк тэмышаш вэрч большэвикла кучедалман. Тугэ гынат, ты куго паша чыла сплав пунклаштэ огэш шукталт. Йужо пунктыштыжо вуйгакат угэ манаш лийэш. Тэвэ Звэнигово сплав конторым налына. Тыштэ соцтангасымаш вуйгакат угэ Профсоюз организаце соцтангасымаш дэн ударничествым шараш шоналтэнат огыл. Тундэнат план почэш кумматкэ ыштышэ олмэш, тачэ кэчылан ик маткэ вэлэ ышташ тунгалмэ, тудыжат пүтынэк шуктымэ огыл. Кодшо кумматкэ ышташ гына 700 кубометър чодра күлэш. Ты чодра альэ мартэ лукташат тунгалмэ огыл.

Профсоюзын сплавлан йамдылмаш пашам бүрократла ончыман дэн пашазэ коклаштэ паша дисциплинэ пэшак улно шога. Пашазэ, влак паша ыштышэ олмэш йүн жапым эртарат. Куропаткин грузитлышэ бригадыжэ паша ыштышэ дэчлуко йүн жапым эртарат. Куропаткин бригадэ сөмынак Ермолин бригадат йүн арам жапым эртарат. Моло бригадат тыгэ начарын ыштышэ улыт.

План тэмыдымаштэ Звэнигово лэстранхозынат титакшэ уло. Тудо вүд дэнэ волтышашлык чодра шупшыктымэ планым альэ мартэ 37 просэн вэлэ тэмэн.

Тыгай күчүнкым умбакыжэ нигузэат чыташ огэш лий. Паша большэвик тэмным йодэш, ты тэмным кызытак нлёталаш күлэш.

С. Сапъуш.

Элнэт сплавконторын планым күрлаш тунгалмыжэ кызытат койэш.

Элнэт сплав конторын планжэ почэш тэний чылажэ 367 тужэм кубометър чодрам вүд дэн волтыман. Плот ыштымашым ончалат гын, паша план күрлэш, манын ончыл гочак каласаш лийэш. Плот-влакым чылажэ 1200 ышташ күлэш ыльэ гын, 25 мартлан вуйгэжат 334 плот вэлэ йамдэ.

Планым пүгынэк шуктыдымаштэ эн ончычак лэстранхоз-влакым титалкаш логалэш. Нунын пашалан күрылтын пиждымышт дэнэ чодра шупшыктымаш 50 процент нарэ вэлэ тэмымэ.

Кызытэ кунар улшо чодра дэн 1200 плот ыштышэ огыл, 587 плотым вэлэ ышташ лийэш. Плот ыштымаштэ пашазэ-влак ситышын улыт гынат, сплавышкэ колташ пашазэ-влак альэ мартэ йамдылалтын огытыл. Пашазэ вий погаш 24 мартыштэ вэлэ йаллашкэ вэрбовшик влак лэктын улыт. Канат тулэч моло пырня пидшаш материал-влак ситышын улыт альэ мартэ нуно вэрышкэ намиэн шуктымэ огытыл, кушто йамдылымэ, туштак кийат.

Чодра волтымашкэ чылажэ 500 пуш күлэш. Нинэ пуш-влак тачэ кэчылан йөршын йамдэ улыт, манаш огэш лий, шукыжым тёрлатыдэ кучылташ огэш лий. Тёрлаташыжат шукэртэ огыл вэлэ тунгалын улыт.

Плот ыштымаштэ, тулэч моло сплавлан йамдылалтмэ пашаштэ чылажэ 850 пашазэ нарэ лийшашлык. Тачэ кэчылан пашам 450 йэн грузитлымаштэ, 56 йэн маточник пашаштэ ышгэн шогат. Нинэ пашазэ кок-

лаштэ культур шот пэш начар шога, профсоюз организаце пашазын илышыжым шагал ончалэш.

Пашазым сатулыманат пэшак кугын окшакла. Продукто картычкэ налаш кажэ вич кэчыштэ манмэ гайэ Сплав трэстышкэ кудалышташ логалэш, кажнэ миймылан 300 тэнгэ дэн окса пытаралтэш.

Сплав контор пэлэнсэ партий йачэкэ вийжэ пэшак шагал дэн партий массэ пашам ситышын ыштэн шуктэн огыл. Йачэйкыштэ 7 комунист вэлэ. Чын, ты вийым партий йачэкэ посна паша участкылашкэ пэнгыдэмдэн. Но нинэ пэнгыдэм-тымэ партийэц влак ышкэ ончылно ыштышаш пашаштым вийан корнышко шогалтэн огытыл. Йужо комунистшэ пэнгыдэмдымэ учаскышкыжэ мийэнат тошкалын огыл.

Сплав тунгалаш жап кугынак кодын огыл. Тачэ эрла вүд тарванышашлык. Вүд тарвана гын, сплав контор планым тэмэн огыл, манын тудо огэш вучо. Ты шотым шоналтэн, эн ончыч лэстранхоз влаклан вүд дэн волтышаш чодрам кызытак шупшыктэн тэмыман. Сплав контор-влаклан чодра миймэ сэмьин плотым ыштэн шогыман. Адак моль дэн волтышаш чодрамат ышкэ вэрышкыжэ олтэн шуктыман.

Умаштэ чодра волтымаштэ шуко ситыдымаш лийдыш. Тэний ик пырнышат вүд сэрэш кодманогыл. Волтышаш чодрам ик пырня котдэ вэрышкыжэ шуктыман.

ШОЙБУЛАК ПРОРАБПУНКТ МОЛЫ-ЛАН ПРИМЭР

Шойбулак прораб пункт (Йошкар ола лэстранхоз) кугу сэнгымашым ыштыш. 29 мартлан планым йамдылмаш шотышто 115, прос. шупшыктымаштэ 107 просэным тэмыш. Мо шот дэн тудо тыгай сэнгымашым ыштэн? Ты прораб пунктын моло дэч вэс условий улмаш мо? Угэ, уло сэнгымаш пашалан большэвикла пижмаштэ.

Фэвраль тылызым штурмовой тылызылан шотлаш—манын ВКП(б) Маробком пунчал лэксэ монгак, ты пунчалым дэсатник коклаштэ сайын лончылэн налыч. Дэсатник-влак, ышкэ умбакышт конкретлэ обзатальствым налын, пунчаллан ваш мутым пуышт. Ты пунчал ик дэсатник коклаштэ вэлэ огыл, уло пашазэ коклаштэ, колхозлаштэ посна йаллаштэ лончылалтэ.

Тыгэ ыштышэ дэн пашазэ-влак чодраштэ кушкаш тунгалэш. 20 январлан йолэшкэ пашазэ 86 ыльэ гын, 20 март-

лан 414 йэн лийэ. Имнэ дэн ыштышэ пашазэ-влак 130 гыч 418 мартэ кугэмэ. Адак соцтангасымаш дэн ударничестват эрээк кугэм шогыш. 20 январлан 9 бригадэ соцтангасымаш шот дэн пашам ыштат ыльэ гын, 20 мартлан 12 бригадэ лийын. Паша лэктыш йамдылымаштэ 3 к-м гыч 4 к-м мартэ, шупшыктымаштэ 4 к-м гыч 4,5 к-м мартэ кугэмьин. Пырдыж газэтат пашалан талын пижын ыльэ Чодраштэ утларакшымы сквозной бригадэ пашам ыштыш.

Мартланлэс систэмыштэ 10 лэстранхозлан прораб пункт-влак пэшак шуко уло гынат, пашам тыгэ ыштэн шуктышо пэшак шагал. Шойбулак прораб пункт паша вэрч большэ-викла кучедалмашым практик паша дэн ончыктыш. Ты, примэрым почэш кодшо прораб пункт-влаклан налдэ да, илышыш пуртыдэ нигузэат огэш лий.

А. Рэчкин.

ПАШАМ УДАР-ЛЫН ЫШТЫМАН Нужйалэц-влак чуваш чодра рушо-влаклан вашэш мутым пуат

Нужйал чодра пунктышто ыштышэ чодра рушо дэнэ шупшыктышо влак Чуваш чодра рушо-влакын виш сэршыштым ышкэ погынымашэшышт лончылэн налыч.

— Пашам эр гыч кас маркэ ударлын ыштэн, ик минутымат, ик шагатымат йара эртарыдэ, паша лэктышым кугэмдаш пишына. Кэчыштэ ик йэнлан эн шагал гын 6 кубометр чодрам руаш, 5 кубометр дэч шагал огыл чодрам лукташ мутым налына,—ман ышкэ вашмутыштышт ончыктыт.

Ударник влак.

Звэнигэ сплавпунктышто Назаровын, Охотинын, Максимовын бригадышт кэчыштэ ик йэнлан 10 кубометр маркэ шуктат.

Звэнигэ корнын озажэ кө гын?

Звэнигэ надвэсной күртнө корно пэш кэлгэ күрылтышгэ—15 мартлан план вуйгакшат 9 процентлан гына тэмалтын ыльэ.

Күрылтышын тун чийжэ—корно вуйлатышэ-влак корно эксплуатэц дэн ачалмаш пашам кулак дэнэ врэдитэль-влаклан ушанэн пуэныт.

Пудыргышо вагон-влакым тошто вакш арэндатыр, сайлымэ праважым налмэ Мочалов „ачалэн“ шогэн. Тудлан адак үй заводым кучышо Загайнов изак-шольак-влак полшкалэныт.

Корныштыжат кулак дэнэ тудын агентышт влак ыштат. Чугунов дэсатнык вагон-влакым термыз дэч посна колтымыш дэнэ 8 вагоным лудыртыш.

Корным ны эксплуатконтрат, ны стрй конторат огыт вуйлатэ.

Маритранлэслан содор тидэ пашаш нэржым чыкэн, осал паша-влакым пытарыман.

Колдоговор кампанийым вийан артараш!

Мушмарий лэстранхоз пэлэн улшо рабочком договоркампанийым опортунистла онча

Мушмарий лэстранхоз пэлэн улшо рабочкомлан колдоговор кампанийым шукэртак эртараш пижаш лийэш ыльэ гынат, ты кампанийым күлэшлан шотлыдымыж дэн пашалан алыат күлын пижын огыл. 25 мартыш-тэ рабочком вуйлатышэ профойуз погынымашым погышат—колэктивный договорым ышташ күлэш ыльэ, манын шойа коркажым удралабат, тылэч моло шомакым погынымашлан ыш каласэ.

Тошто договор шуктымашым тэргэн налын, күчк-влакым тўжвак лукташ шоналтэнат огыл.

Прораб пункт-влакыштат угыч договор ыштымаш паша күлэш сэмын тарванэн огыл.

Адак погынымашкыт 43 йэн толаш күлэш ыльэ гын, вуйгэжэ 17 йэн вэлэ тольо.

У колэктивный договор ожнысо договор дэч могай ойыртиш шот дэн ышталтэш, профосойуз члэн коклаштэ умылтарымаш лийын огыл.

Погынымаштэ жапым шуко эртарэн шинчышт гынат, нимо ыштыдэ шаланышт. Тошто договорым ончаш гына, комисышкэ 5 йэнгым сайлышт. Рабочкомын пашам начарын ыштымыжэ дэнак профосойуз паша пэшак начар корнышто шога. Паша дисциплинэ волэн Профойуз погынымашкэ пэш шагалын коштыт.

Тэний угычын договор ыштымаш политик шотышто пэш куго пашалан шотлалтэш гынат, Мушмарий лэстранхоз пэлэн улшо партий йачэкат пашалан пижын огыл. Партий погынымаштэ, да буроштат угычын договор ыштымэ пашам лончылэн налаш мондэныт.

Уло массым мобилизовать лэн тошто договор шуктымашым тэргэн налын, у договорым политик шотышто куго пашалан шотлэн, пашам вийан корнышко шогалтыман.

А. Рэчкин.

Колдоговор ышташ чодрашкэ лэктын огытыл.

Чодра профосойузын Обком-жо колдоговор кампаний эртараш лэстранхозлашкэ 24 йынгым колташ ыштэн ыльэ.

Тудын дэч вара лу кэчат эртыш, лэстранхозлаш иктат толын огыл. Командироватьлымэ йэн-влак лэкташ огыт

вашкэ.

Колдоговор кампанийым мобилизоватьлымэ студэнт-влакым тэхникум админстрацэ огэш колто. Тидэ нэргэштэ Обком дэнэ тэхникум коклаштэ ты мартэйат кэлшымаш ышталтын огыл.

И. Г.

Йужноболото карантинлан кб вуйын шога

Йужноболото карантиныштэ улшо имньэ-влак нэргэн нигбат огэш шоналтэ. Карантиныш 106 квартал пэлэнысо обоз гыч (Звэнигэ лтх) кок километр лийэш, но обоз вуйлатышэ

кольшиков дэн Фирсовла ўшанэн, тыгакак чэрлэ имньэ-влакым огыт уж.

Сандэнак чэрлэ имньэ-влак тўжкыдынак курго, вўд дэч посна шога, тёрланымэ олмэш

— О м п у р о !..

Стэкольшиков карантиныш ончалаш огэш шоно, тусо имньым „йот“ имньэлан шотла. Прораб Фирсоват имньым тыгак „онча“.

Звэнигэ ЛТХ дирэкция Стэ-

Самотьоклан ўшанат.

Чубатарыштэ паша сай огэш шога.

Чубатар чодра пункт квартал заданым пэлыжнатар тэмэн огыл.

Пашам кузэ лий, тугэ ыштат. Чодра пункт вуйлатышэ Фирсоват, ны дэсыатник-влакат (Михайлов, Григорьев, Лапинов) пашам моштэн организоватьлаш вуйгак огыт шоно.

кйбршэш локтылалтыт вэлэ.

Прокуратурлан тидэ пашам кызытак ончалман, могай жап маркэ Звэнигэ ЛТХ ышкэ имньыжым тыгэ ончаш тўгалэш?

—Кунар ыштат, тунарат сита. Планым кузэ гынат тэмэна..

Вуйлатышэ-влакын тэвэ тыгэ ончымышт дэнэ пашазэ-влак ыштэн лукшаш ышкэ нормыштым нигунамат тэмэн огыт шо-го. Чодра шупшыктышо-влак кэчыштэ кубомэтрын кумышо ужашыжым гына луктыт.

Чодраштэ ыштышылан сай сатум, тутло кочкышым

Титак-влак тўжвак лэктит

Чодра коперациян пашажым лэстранхоз пэлэн улшо сэктыр снабжэньыш пумо дэн чодра коперацияштэ улшо паша йэн-влакын титак пашашт тўжвак лэктэш. Мушмарий лэстранхозышто тэвэ тыгай титак-влак тўжвак лэктит. Лэушкин прорабпунктышто улшо ларьок вуйлатышэ Актыганов 6130 килограм парэнгым кылмыктэн. Тыгай титак пашам слэдствэний органишыкэ пумо.

Шолэнгэр прораб пункт пэлэн улшо продукто склад вуйлатышэ Кузнэцов докумэндыштэ потдлэкым ыштэн, 504 килограм ложаж шоктышым колтэнат, 564 килограмм колтымо манын, нольжым кудытан сипырыш савырэн. Кызыт тудым паша гыч луктын сутышко пумо.

Кочмо вэр вуйлатышэ Пузырьков 72 килограм шылым пужлымэшкэ киктэн, коперациялан акшыкым кондэн. Тундэч ты шыл акым кычал лукташ да паша гыч луктын колташ манын пунчалым лукмо.

Моло күчк-влакат тўжвак лэктэдэн шога. Пашам пумо годым эшэ утларак титак-влакым тўжвак лукташ пижман.

Тыгай осал паша-влак клас тушман тўшка дэч лийэдат, ты шотым пэш раш шинчман. Нунылан чарныдэ отпорым пўэн, аппарат гыч күлдымаш тўшкам портэн лужман.

К—в. Р.

Тихомиров паршым нал- нэжэ

Мушмарий лэстранхоз, „26 километр“ чодра пункт пэлэн улшо Мушмарий лэсарабкоп-ын столовойжо пашазылан сай кочкышым йамдылаш огэш тыршэ.

Продукто ситышын уло вачат шўрым вўд гайым гына пукшат. Сандэнак пашазэ-влак кочкаш коштымат шукужо кудалтэныт.

Чаткаталык шот нимат укэ. Буфэт йыр пурак, лавра, күварвалнэ коштыра. Устэмвалым кочмо почэш огыт эрыктэ.

Ударник-влаклан посна ўстэмбал, да сайрак ойыртэмын пукшыман укэ.

Столовой вуйлатышэ Тихомиров столовын пашажым саййэмдаш шонэн огыл. Чодра конкурс нэргэн ушышкыжат налын огыл.

Адакшым Тихомиров шўрдэн парышым налаш тэча. Чырык шорым куд тэнгэдэнэ налын (стаканжэ 50 кумыр дэн), стаканжым 70 кумыр дэн ужала, 8 т. 40 кумырым чырыклэн логалта.

Парыш налаш тэчыман огыл. Пашазэ кочкышым сайэмдаш пижман.

„Ч.—Т.“ бригадэ: **Лэфонов Сибатуллин. Дунайэв.**

План тэмыдэ продуктым пытарэныт.

Кодшо ийыштэ чодра организацэ-влак чодра паша планым начарын шуктэн тольыч гынат, продуктым утыжым кучылтыч. Тыгай титакым пытаршашлан лийын, чодра коперативлан коч могай продуктымат паша план шуктэн толмо сэмын пуай күшталтэ. 1 йанвар гыч продукто-влакым картыккэ дэн пуэдымэ системым плышышкэ пурташ тўгалалтэ. Тугэ гынат вэрлаштэ улшо чодра коператив-влак ты пашам шуктэн огытыл. Тэвэ Мушмарий лэстранхозлан чодра коператив-влак паша планым тэмыным ончыл гочак палэн налдэ продуктым ордэр денат, адак часный запискэ-влак денат пэшак шуко пуэдэн Тыгэ, ложажым—305 килограмм, шўрашым—712 кл., шўлым—9846 кл., колым—1097 кл., ўйым—11 кл., сакырым—161 кл., киндым—8159 кл., ложаж шоктышым—1514 кл. Ты продукто шот гыч кунаржэ паша план тэмымылан, кунар ончыл гочак пуэдэн, улэт палаш огэш лий.

Запискэ-влак дэнэ пуэдымэ гынат, тудым картыккышкэ пурташ күлэш ыльэ, Мушмарий лэстранхоз пэлэн улшо снабжэне сэктыр вуйлатышэ Голиков йолташ-мэ ты продукто-влакым картыккышкэ ом пурто—манын пашаштэ чараклэн шога.

Тыгай титак паша лэстранхоз дэн лэсарабкоп-влакын озаланэн моштыдымашым ончыкта. Тыгай титак паша ик Мушмарий лэстранхозышто вэлэ огыл, моло вэрэат йытыр уло. Кызытэ чодра коперативын пашажэ лэстранхозышко цуалтэш. Ты паша пумо годым тыгай титак-влакым чыла тўжвак лукташ күлэш. Ты пашалан эн ончыч чодра организацыштэ улшо партий йачэйкэ-влаклан пижман. Моло организацэ-влакланат брдыжыштэ шога шогэш лий. Титакан-влакым тўжвак луктын, самокритик туддэн когартэн налын, пролетар сүт ончыко шогалтыман.

К. ДЕНР.

Йаковлэвым пўтралман.

Турск чодра пункт пэлэн улшо Звэнигэ лэспон ларьокшо пашазэ сатулымаш сайэмдымэ пашам күлэш сэмын огэш ончо.

Ларьок вуйлатышэ Йаковлэв сатум эн ондакак чодра рушо, шупшыктышо ударник-влаклан пумо олмэш, лодыр-влаклан вэлэ колта. Кэчэ гуд да монь ларьокышто йогыланэн кийшэ-влак сай сату толмым ужытат, тудым нигон дэч онкыч руалтат.

Йаковлэв ударник-влаклан нимогой ойыртэмын огэш ыштэ, да ударникшымат огэш шинчэ. Адакшым чодра конкурс нэргэнат колын огыл Чо-

дра конкурс тудын пашаштыжэ шуко полшышым пуэн кэртэш ыльэ.

Йаковлэв тўжкыдынак пашазэ-влакын сатуштым кучэн кода (обвэживатэла). Тэвэ кадр пашазэ Владимировыным 1,5 кило ложажым кучэн кодыш. Пашаштэ осалым ышташ шонымыж дэнэ 7 тонн парэнгым нимолан йбрдымын кылмыктыш.

Тыгай осал койыш-влаклан мучашым пуман. Звэнигэ лэсполан тидын почэш күлэш мэрмы ыштыман.

Л Кируш. Михайлов.

Сай сатум—чодраштэ ыштышылан

Кооперациян бойэвой задачыжэ—тидэ сай сатум чодра рушо дэнэ шупшыктышылан пуаш, утларакшым ударниклан. Тэвэ тыгай чынлыкым Звэнигэ лэсарабкоп правлэньэ члэн Парфэнов нигузэат умылэн огэш кэрт. Правлэнийын шўдымашыжэ почэш сатум эн ондакак чодраштэ ыштышылан пуэдымэ олмэш, Парфэнов

сатум пайшик коклашкэ вэлэ шэлэдыш, чодра рушо дэнэ шупшыктышо-влак сату дэч посна кодыч.

Турск чодра пунктыштат тыгак ыштылыныт.

Лэсосэкциялан тыгай ок күл койышым содор гына пытарман. Сай сатум эн ондакак чодра рушо дэн шупшыктышылан пуман. Чодра рушо

Тыгай столовой кўлан күлэш.

Турск чодра пункт пэлэнысэ Звэнигэ лэспон столовойжо пашам пэш начар ышта. Столовой вуйлатышэ Прохоров 3-4 кэчэ да монь столовойшыкыжо толынат огэш тош кал. Кочкышым сайэмдаш огэш шоно.

Кочкышым чаткан йамдылмаш укэ, лавран, кузэ лий тугэ йамдылат. Кумыж-совла йандар огэш шога, чаткаталыкым тыштэ вуйгакшат огыт ончо.

Обэд 1 тэнгэ да 35 кумырлан колталтэш, ышкэ акшэ дэч шэргэ, да кажнэ кэчын ик тўрлэ обэд.

Ударник-влаклан посна ўстэтэл, посна сайрак ончыман укэ.

Чодра кункурсыш ушнэн, столовой пашам сайэмдаш шонэн огытыл.

Лэсарабкоп правлэнийлан столовойн пашажым содор пужэныштыман. А чодра пунктысо обшэствэностылан столовойн пашажым эскэрэн шо гыман.

„Ч.—Т.“ бригадэ: **Лээдкири Шилов.**

Отв. редактор Шацкий.